

Vasadi Péter
 Új jelentés Babylonból

I

A tél, melytől Európa
 didereg, nagy becsben
 tartja a rózsát, de villám-
 gyorsan szagtalanítja.

Nem törődik az orrokkal.
 Nem emlékszik az ősi
 rózsatövekre, fagyaszt és
 rögzötten kilehel csak.

Az okos szép kerítés
 mögé tereli boldogait.
 Pirosposzsgás halottainak
 gomblyukába szegfűt tűz,

ők meg titkosan mosolyognak.
 Erre a tüntető rokonok
 megkiabálják őket.
 Marad a föld alatti mosoly.

Hogyhogy, igazi halál
 sincs már e szobros térben?
 Sose volt, hullatja alá
 havazó szavait egy elsuhanó.

Süllyed a Nap lefelé.
 Mielőtt végleg besötétedne,
 valaki hátára veszi
 a szálkás Összeaszottságot;

azé a világ, aki hordja.

2

Ha ez így megy tovább,
 elkészülünk, mert
 elkészítenek minket
 tüzelőnek a világvégi
 kazánházba... Mekkora
 kár lenne értünk.

Lehetnénk füligszáj,
 boldog kerámiás portré
 egy ötliteres boroskancsón,
 mondjuk korondi stílben.
 Virágos kert a mező-
 kövesdi százrózsás
 Kis Jankó Bori vánkos-
 huzatán, vagy dunyhája
 szájszegélyén hímzett,
 kettős tujasor.
 Mekkora kár értünk.

Így csak a barbárság
 filc-lapátos malmaira
 hajtjuk a vizet. Már a
 sárga csőrű Rigó Feri-
 kéék is erdőbe mene-
 külnek. Pedig én
 pirkadati füttyögést
 akarok, s épp itt. És
 nem, és nem megyek
 sehová. Punktum.
 Mekkora kár értünk.

Feddés

A végső világosság, íme,
 betöltött minden tért s időt.
 Hová tegyünk, szegény konok?
 Menj el sötétnek.
 Ezt ismered s tudod.

Mindennek hirdetted magad,
 te szóbb, ékes semmi.
 Ennél több most se vagy.
 Csak önmagadnak térdepeltél.
 Imádd csak semmidet.

Voltál fényhordozó.
 Már ékes se vagy.
 Kő, megszólítatlan.
 Kihunyó harag.
 Sovány, fehér brikett.

Kilencvenéves a Kossuth-díjas költő. Szeretettel köszöntjük; új verseskönyvével Napkút Kiadónk tiszteli meg erre a könyvhétre is a Nemzet Művészetét. (A szerk.)

Fodor Ákos

Körkép; korom képe

Sebesség-mánia:
sehonnan, sehova!

Tiszavirágének

„Sikerem: sürgős!
– Nem érek rá másokat
elismergetni!”

Józan

Túl ne értékelj:
amit adhatok: kaptam
– nem is az „enyém”.

Öt szó

hommage à W. S.

kórszakalkotó
*

nyeglegény
*

agy-szűz
*

mosolygép
*

dumanizmus

Guruló golyó gu- mifalnak ütközik

– Azt hiszem: tudom!
– Tudom: csak hiszem...

Időtlen idill

teljes az ég. A
csönd is mezítláb kószál,
nehogy riasszon

Egy éve hagyott el bennünket a költő. Podonyi Hedvignek köszönjük a hagyatékból kapott verseket. (A szerk.)

Tamási Orosz János

A Távlat

koporsód lesz csak ennél kisebb
ennél csak kisebb lesz koporsód
itt még fa nő ablakod előtt
szemed fölött fű nő majd ottan

jó lesz Istenig ellát a fű
és ellátja Isten a füvet
esővel tanáccsal mi egyéb
kellene még ha minden kisebb

és mindannyik kisebbek leszünk
lakhatásom a fű nő és Isten
már akkora lesz csak mint az ég
csak akkora lesz mint a nincsen

Már csak addig

össze s vissza néznek pillanatok.
magány a magánnyal párt
alkot s az alkony puhán száll;
valaki ma éjjel is meghal,
valaki ma éjjel is tovább vár.

eső zörög párkányom bádogán,
pörög a dob messzebb valahol;
mikor végre éjfél üt az óra,
én nem valahol: pont itt lesz
hol halok. és már csak addig

– de addig – dalollalollalollogatok.

Egy szép maszkban 5.

magam magamból olykor túl sokat látok
 így takarván ki mások elől magam s így
 tesz látomássá a láthatatlan idő:
 válok víg hangyává sziklák súlya alatt
 ki vélt csillagösvényen jár repedések
 járatlan útját a felfedett nagy célnak
 gondolva de oly gondatlan még ez a hit
 mint érthetetlen a súlytalanság súlya
 mert mérhetetlen nincs elrendeltetése
 még bolyhoz sem bolyholja a hangya-tudat
 önlétét s bolybolygó-sorsot sem bolygat ő
 magam magamtól most ekképp elszakítva
 indulok öledbe fekete hercegnő
 vágylak sötét álomba én a hencegő

Megzavartak

[megértettem: másképpen él a kés
 a húsok földjén, mint a pék
 faasztalán; másként villan éle
 a vér s megint máshogy a liszt
 parancsát követve.

(micsoda
 tragikus kurflit vett e két sor: mit
 megzavartak.) beléptek ajtómon,
 jót akarva. mindig jót akarnak,
 mindig, mindig, mindig, mind a jót,
 de mindig ugyanúgy villannak rá
 perceimre, mint a kés éle – – –
 hiába van asztalomon vér vagy hó]

Bánki Éva

JÚNIUS

Bodza és jázmin,
tündérhónaljszag,
fülledt, édes.

Esztelen, hófehér virágáradat.
A bokrok megadják magukat.
Mindentudón, irigyen,
elérhetetlen magasban
villog a nap.

Elvből, meg fáradtságból is...

hagyom, hogy szétbomoljon minden.
Az erek gyulladást szállítanak, nincs
segítség, a zenéből is csak a váz maradt,
a fekete-fehér, kopogós futamok. És nézd
csak a gyűrűmet! Az arany nem lesz beteg,
nem romlik meg, csak elfárad az enyém
lenni: merev bilincs, tetszhalott karika –
húzzuk-vonjuk egymást huszonöt éve.
De miért is? A tenger kikaparta már
a saját partjait. És minden reggel friss,
hártyás szárnyak hozzák el a fényt: apró
bogarak, nekik nincs idejük megöregedni.

Csütörtök, örök

A megaláztatás bordó és barna.
Színevesztett, ütött-kopott,
mint egy régi pongyola vagy
egy háziasszony a levesestállal.

Csak tedd ide, úgy is jó.
A körmöket kiáztatta a mosogatás.
Szedj rá, vitamint, hát mire vársz?
De hát nem tud szedni, a torka mélyén
már összesavanyodott a tökfőzelék.

És már se kiködni, se lenyelni.

A szerelem, mondd...

ha készen állsz, akkor meg is talál. Ott bujkál
a nedvesség, az aranyárga szín a barackfában is
egy egész télen át. Köd, március, sunyi idő, de a nap
már jeleket kémlel, óvatosan becserkészi a kertet,
aztán (mint mindig) húsvéti pompa, Te Deum, fojtó
virághófelhő. Talán még méregetnék egymást, talán
várának, talán még leskelődnének, de nem tehetik.
Ha elkezdesz egy mondatot, ha csak félig, ha még úgy sem,
ha magadban, ha csak magadban – valaki befejezi.
Mint a vers, akármelyik vers: nem lehet félig érteni.

Hegyi Zoltán Imre

Sehova tērő

Fan Ho: *Hazatérő halászok*

sehonnai vagyok mert
sehonnan térek –
nem fogtam semmit

nem ragadott el –
fénytócsák hullám éhét
meg nem ragadtam

csobban elcsurgó
élet – felületeken
néha átcsobban

nem hoztam semmit
onnan – hol a semmi a
legtisztább távlat

vagy mit tudom én –
határmegúszó éhek
holttestén állva

éhséget vittem
hullámzó gazdagságba –
nem töltötte be

nem ragadta el –
fénytócsa hullám éhem
nem ragadta el

sehonnai vagyok és
sehova térek –
nem viszek semmit

Csuklógyakorlat

*Giccset szerel három falusi az úton.
Könyékig olyanok. Kora reggel, áll a köd.
Este ők nótáztak, azt hitték, ma messze...
De most meg se mozdul. Csönd van. Két ág zörög.*

(Kemény István: Tél)

Nyálat áraz két antikvárius a boltban.
Főpincér az egyik. A másik láb alatt van.
Amikor megvették, azt hitték, bevétel...
De mind penészes. Szakadt. Eladhatatlan.

Locskát figyel az úszómester. Fehérben.
A nadrág alatt. Nem feltűnő a fecske.
Este szőrszálat hasogatott a nejével...
De most megpezsödül. Néz. Beleképzél a testbe.

Köcsögöt állnak körül a legények.
Feltúrt ingujjal. Fejükben sustorgó sötét.
Este derült ki a kimaradáson...
Most egyik se mozdul. Egyik se kezdi. Még.

Kalodát fényez három nepper az úton.
Van rá vevő. Kispénzű, nagy éhű kamasz.
Széttárt combot lát a megdöntött ülésre...
Virágzik a cseresznye. Este van. Rövid tavasz.

Ágoston Tamás

Sarkvidék

Kerekes székben ülök. Nézem a kályhát.
Hideg van. Be kellene gyújtani végre.
Üres a kamra. Nincs pénzem fára, szénre.
Gyűlnek a polcon a határidős számlák.

Kontyba kötött hajjal, hatalmas kabátban
belépsz az ajtón. Szerzetesarcod sápadt.
Hőmérőt adsz. Leülsz. Megméried a lázat.
Májfoltos kezedben kalapács és tál van.

Diókat törsz. Megrándul a gyertya lángja.
Mintha minden ütés a fejemre szállna.
Sarkvidéki szél rázza kint az ablakot.

Közelebb gördülök hozzád és a kezem
riadtan menekülő kezedre teszem.
Megszorítom, mint egy olvadó jégcsapot.

Finálé

Azzal kezdődött, hogy eltűnt a cserkészcsapat.
A falon visszafele pörögtek az órák.
Előmerészkedtek az erdőből a vadak
s egy érthetetlen nyelven átkaikat szórták.

Anyám megőrült: meztelenül bukfencezett
és sikoltozott. Azt üvöltötte: ez a vég!
Apám megállás nélkül krumplipürét evett.
Menekülni akartam, de nem volt indíték.

Minden ember karszalagot kapott: ott álltam
az Örvény felé kígyózó végtelen sorban –
testemet, mint egy ládát, magam előtt toltam.

Téged kerestelek a korgó éjszakában,
nyűszítettem, sírtam, őrzöngve hadonásztam –
nevedet kiáltoztam, ahogy a diszkóban.

Cirenei Simon éneke

1
lassan fontold a szálfa súlyát
emelj szentélyt belőle egyszer
a hűség legyen az alapja
mint halott törzset rendületlen

izmoddal tartsd föl a magasba
hogy a halál ellen megálljon –
a menny így osztja rád a terhét:
vértlen szentség ragyog ruhádon

2
váratlan Sion kapujában
a test fáradt megalkuvása –
én nem tudom miként kerültem
a megkínzott ács oldalára

3
sötét beszéde napvilágát
az értelem hiányjelében
amint vak bányaló a tárnát
a testi fájdalomban értem

a testi fájdalomba értem
szemembe ég a láthatatlan
koldus bőréen vakít az éjjel
jószág mezítelen alakban

4
a történet betűje lettem
a szenvedés segéd igása
igennel teljes szent sötétben
a lét-kimondás munkatársa

5
Jeruzsálem fény-jel az arcon
bizonytalan jöttek éke
vállamon, mely halálra gyöngye
szálkás, kemény gerenda éle

szálkás gerenda dörzsölése
halálra szánt ifjú magánya
vállamba, mely életre gyöngye
nyomot farag a durva szálfa

6
száz lépésre helyébe hívott
azóta vére megszilárdult
bennem hajol földig az ember
súlya alatt szívem kitágult

Barna T. Attila

Hogy könnyebb legyen

Prágai Tamás halálára

*„Nagyon fáj! nem megy!”
(Arany János)*

*„Verset elmetsző fájdalom –”
(Kiss Jenő)*

*„... kiterítve a mérőszalagnak
s minden mércének magadat: fekszel.”
(Nagy László)*

Skizofrén szirénák sikolyában ültem. Ültem egy parkban. Ültem magamban. Ültem nyálfolyós-bután a hír-elektrosokk után. Ültem a gyász kényszerzubonyában. Ültem a nyár krematóriumában. Fáztam. Láttam, fekszel kiterítve már. Hallottam a hangod egy régi november-éjszakából: *Konyakot kell inni ilyenkor*. Jártuk a szegedi utcákat négyen, szitáló ködben, kocsmát keresve, a hajnalt vártuk. Egy jó konyakot. Miért pont ez jutott eszembe? Ihattam volna, sirassalak bőgve, asztalra borulva, vagy a pultnak dőlve, bambán tántorogva, poharakat törve. Méltatlanul. Nem tettem mégsem. Ültem józanul. Csak ültem a gyásztól idülten. Együtt néztük a tengert Norvégiában, felmentünk az erődbe, kabátod lobogott az áprilisi szélben, lesétáltunk a kikötőbe, süttött a nap, körülöttünk nyugodt, mosolygó emberek, Oslo puritán-kék ege fölöttünk, estére vártak a követségen, az volt az utolsó felolvasás, Pesti Kornél, az utolsó veled. Mégis mit kéne inni most, ha „nem is találsz több villamost”, ha „árva költő”, tévelyegsz magad, ha „lecsuklik minden”, merev a pupilla, a tágra nyílt szemben a fény, akár a roló, felszalad, tudom, láttam elégszer, de rád lel az Isten, kézen fog, hazavezet, füröszt felejtésben, itat felejtéssel, csak egy kortyot, lassan, Léthe habja csobban, még egyet, suttog, jól van, betakar nemléttel, aztán melléd fekszik meghalni Ő is, mert mindenkivel, aki meghal, meghal az Isten, egy kicsit, hogy könnyebb legyen, alusztok bennem, alusztok ketten, alusztok, Tamás! A fájdalom nem metszheti el versemet. Belemetszhet, de kidadogom. A vén demenciás, fogatlan, köpködő, habogó, fröcsögve hadaró, fontoskodó, kérkedő, gyáva-hencegő, nyafogó, siránkozó, kapzsi, mohó, szaporán pislogó, vaksi, süket halálnak ordítom. Fekszel kiterítve. Mérheti magát hozzád minden mérce. Cinterembe tévedt pucér, kopaszra nyírt gyerek a csend. Az arca, keze csupa vér. Szűkölve botorkál, didereg, nyüszít, rám mered. Nagyon fáj.

Stonawski József

Komphajón

A felsőfedélzet szoknya-vitorla,
 egy keleti kendő is szelet kap.
 Erre vitt Odüsszeusz útja,
 Trója oda-vissza
 neki húsz év,
 nekem egy mondat,
 ha elhúzzom: monda.
 A hátizsákot nem félvállról veszem
 fél vállra, különben hozzám tapadni kénytelen.
 A tenger tükörkép
 magas a hajó homloka, ráncba fut ez is.
 Ithaka partjait nézem,
 hogyan közlekedhetett itt
 e meredélyen a neves előd,
 milyen igénnyel léphetett föl
 áhított házáig?

Hiányzás

Megvallom őszintén, de most épp
 nem jut eszembe. Mit is?
 Pedig lenne elég, ha jönne
 akinek a szava
 járása is ez,
 egy őszinteségi rohammal bevenne,
 inna rám
 míg kifogyna,
 a toll belőlem él,
 én már egészen átítatódtam.
 Ha végleg síkba zár a tér-bazár,
 egy oldalon elférek.
 Lék az emléken az idő,
 szárítókötelen felhó az inge,
 lepedőt integet,
 vasalni ne kelljen,
 nincs több gőzerővel felbontott levél.

Závorsky S. Márton

mentem az úton

Ott
maradtam
a gaz-füvek
között, ülve
csendben,
enyhe, meleg
szellő fúj,
egy pernye
szállt felettem,
kigyulladni láttam
egy sápadt virágot,
szemben egy fűz
lángra gyúlt,
hosszú szálai égtek,
és sikoltani hallottam,
üvöltött a fa
egyszerre
két hangon:

ki engedett,
KI ENGEDETT
meg egy ilyen
világot?

Meleg volt,
délután, száradt a fű,
lángolt az ég, mentem az úton,
földes volt, porzott, a csatornán túl
egy autótú tompán zúgott, a forróság
lenyelte a zajt, és kiköpte némán, el akartam
bújni a magas füvek között, hogy végre nyugtom
legyen, hogy egyedül legyek, dühöngtem bémán,
bementem a füvek közé egy csapás mentén, leültem
a csöndben, felindult voltam, és látom, itt is, ott is,
mindenhol emberek, egy a bokrok közül kibukkan;
nyomorult csöves, magamban gondoltam, de arca
borotvált, ruhája rendjén, cipője tiszta, szelíden
szólt kifelé mérvén: „ne félj, maradj
nyugodtan, csak mi lakunk itt beljebb,
nincs kutyánk, attól se félj,
csak macskánk”, és
elment.

Égni
kezdett
a rét, a nád,
terjedt a tűz,
lángra kapott a nyír,
ropogva kidült a fűz,
éggő levelek hullottak
a csatorna szennyébe,
és folyt a láng,
futott, merre látott,
át a kerítésen,
ki az aszfaltra,
autók fékeztek
s pillanat alatt sültek
szénné ezrek,
egymásba rohantak,
menekülni kezdtek,
emelkedett, egyre
emelkedett a tűz, robbant
és dühöngött,
a föld fekete lett,
sötét az ég,
fojtott a füst,
perzselt a lég,
madarak csontvázként
zuhantak alá,
a fák lángoló
csonkakká váltak,
tetemek hevertek
szerteszét,
és ha élő maradt is,
már rég elvesztette
maradék eszét.

Mert legfelülre kerül mindig a hitvány alja, minden
törpe és hazug, kik megbosszulni vágnak s tudnak, kik
aggály nélkül letipornak, mert hajtja őket az úr belül,
hogy egyre feljebb jussanak, csellel-lopva más nyakára
üljenek, s csontból épült tornyaikban nagyok érzik
magukat, hisz lelkük mélyén satnyák, kicsik, betegek,
de a többi vállát vonván némán hagyja, hogy szabályt s
törvényt e réteg írja, ősidőktől elfogadja: vár tetején
vastag arccal legsunyibbak legyenek, szelíd népek
búskomoran élvezik, ha aljas gnómkok bőrcipőben
pórázon vezetik, s lent a sárban fetrengek mindazok,
kik túl szerények, túl békések, hogy éljenek.

S mert az ember víztükrök, benn' fölé hajlók látszanak,
s ha fölé hajlók zsarnokosdit játszanak, e tükröződő
jellemek zsarnok táncát átveszik, nem kell sok, hogy
fulladozó tömegek kegyetlenné váljanak.

Ember másnak nem barátja,
lusta gyávák könnyes bálja, milliárdok szénné égnek,
megalkuvók bús világa, ima, jajszó nem segíthet,
szívünket a harag rágja, fuss vagy bújj el,
de tapsolunk az aljas úrnak, rejtőzz házba,
taposunk, mert megtaposnak, nem menekülsz,
e világot hagytuk hátra: mindhiába.
égni fog hát,
tüzek jönnek,
lángok csapnak füstös égre,

Simek Valéria
Forróságból szőtt

Kezedből árad a hajnali
fény sugar, előlről kezdődik
minden. Tűzhelyed felmelegíted
és a nappal kékjéből nagyot
hörpint szád. Már a napokat
is összecseréled...
Ami elhagyott, amitől eltávolodtál,
amitől állandóan változtál.
A valaha volt, virágzó ifjúságod,
életed forrásainak tükrét,
létezésed szépségét.
A halántékokról felröppenő
tavaszt, a forróságból
szőtt szerelmet. Apránként
siratsz el mindent, ami
veled együtt tűnik el.
Benned ül a várankozás,
mint a szél az ág hegyén.